

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Conducătorii masselor.

— Articol final. —

IV.

Am dat în cele premergătoare un exemplu, la tot cazul excepțional de tot de *prestigiu*; dar a fost necesar să fac așa, pentru că să pot face geneza religiunilor celor mari, învătăturilor și imperiilor, născute toate din prestigiu. Geneza aceasta nu poate fi înțeleasă fără cunoașterea puterii prestigiului asupra maselor.

Dar prestigiul nu se bazează numai pe vaza personală, pe gloria militară, pe timiditatea religioasă, din care poate să-și iee modesta sa naștere și totuși să fie foarte însemnat. În privința aceasta ne dă secolul nostru mai multe exemple. Un exemplu foarte pregnant ne dă istoria celui om renumit, de care-și va aduce lumea aminte în diferite epoci, omul care a schimbat fața lumii și raporturile comerciale ale popoarelor prin faptul, că a despărțit de cătră olaltă două părți de lume. Întreprinderea i-a succes, în urma extraordinarei sale voințe, dar și în urma farmecului pe care l-a exercitat asupra întregii sale împrejurimi. Pentru a învinge pe contrarii unanimi, pe cari i-a aflat pretutindenea, a fost de ajuns să li se arate. A vorbit cu ei, și contrarii, în urma farmecului ce l-a exercitat asupra lor, i-au devenit aderenți. Englezii au combătut cu turbare proiectul seu, dar el s'a prezentat în Anglia, și toate vocile au amuțit, sau mai bine zis, toți s'au pus pe partea lui. Când a trecut apoi pe sub Southampton, au fost trase clopotele pe întreaga cale, și astăzi Anglia se ocupă cu gândul să-i ridice monument. Iar după ce a învins toate, oameni și lucruri, a voit să tacă și cu Panama aceeași a făcut cu Suez, dar acum era om bătrân, și afară de aceasta, credința numai astfel de munți poate să-i mute, cari nu sunt prea înalți. De

astădată munții s'au împotrivit, și catastrofa care a urmat a nimicit încâtva gloriola lucitoare a renunelului, care încunjura fruntea eroului. Și tocmai viața sa ne arată, cum prestigiul crește și apune. După ce ajunsese la gloria celui mai mare erou al istoriei, stăpânirea țării sale l-a degradat la nivelul unui criminal ordinar. La moartea sa s'au iertat singur printre mulțimea nepăsătoare, care nu l-a observat, și numai domnitorii din străinătate i-au venerat memoria, ca a unui om dintre cei mai mari pe cari i-a cunoscut istoria.

Cetitorul va fi înțeles, că vorbesc despre *Ferdinand Lesseps*, despre care o foaie vieneză: „*Neue Freie Presse*”, scria cu ocaziunea nefericirii sale următoarele:

„După condamnarea lui Ferdinand de Lesseps nu mai are lumea dreptul să se mire de tragicul sfârșit al lui Cristof Columbus. Dacă Lesseps e un pungaș, orice iluziune nobilă e o crimă. Cei din vechime ar fi încununat memoria lui Lesseps cu aureolă de glorie, și l-ar fi așezat în Olimp, ca să golească păhare de nectar, pentru că a schimbat fața lumii și a săvârșit opere, cari sunt meșteșug să perfecționeze cele date din partea creațiunii. Prin condamnarea lui Lesseps, presidentul forului apelativ s'a făcut nemuritor, pentru că popoarele vor rosti totdeauna numele omului, care nu s'a temut să dejosască secolul seu și să îmbrace în haine de pușcăriaș pe un moșneag, a cărui viață a fost gloria contemporanilor sei. Să nu ne mai vorbească nime de dreptatea neînduplecată acolo, unde ura birocratică s'a ridicat în contra tuturor întreprinderilor mari. Popoarele au trebuință de oameni curajoși, cari au credință în ei și fără considerare la viața lor proprie caută să învingă toate pedecile. Omul genial nu poate să fie precaut, pentru că cu precauțiune nu poate fi nici odată lărgit cerul activității ome-

nești. Ferdinand Lesseps a cunoscut beția triumfului și a cunoscut și amarul decepției, Suez și Panama! Aici sentimentul se ridică în contra moralei. Când Lesseps a unit două mării una cu alta, i-au arătat domnitorii și popoarele onorurile cele mai mari. Astăzi, când s'a lovit de stânci, Lesseps e un pungaș ordinar! Acesta e războiul claselor sociale, e nemulțămirea birocraților și a funcționarilor, cari cu codul penal își răzbună asupra acelora, cari s'au ridicat asupra semenilor lor. Legiuitorii moderni au căzut în perplexitate în fața acestei puternice idei a spiritului omenesc, iar publicul înțelege și mai puțin, pecând procurorul suprem poate cu ușurătate să dovedească, cum că Stanley a fost un ucigaș, iar Lesseps un escroc...”

Diferitele exemple citate până acuma ne apar în forme extreme. Pentru o motivare detaliată a psihologiei prestigiului, ar trebui să fie puse la finea sirului acelora, cari au întemeiat religiuni și imperii, chiar după acei cetățeni, cari prin haine noi și decorațiuni frumoase caută să impună vecinilor lor.

Între cei mai depărtați membri ai acestui șir ar trebui să fie puse diferitele soiuri de prestigiu de pe deosebitele terene culturale, ca știință, artă, literatură, etc. pentru că să se poată vedea, că prestigiul e elementul fundamental al convingerii. În mod constient, ori inconstient, ființa inzestrată cu prestigiu, fie om, idee, ori lucru, vine imitată prin inficiare, și unei generațiuni întregi ea însuși anumite sentimente și un deosebit mod de gândire. De cele mai de multeori imitarea se face în mod inconstient, și tocmai aceasta face, ca ea să fie desăvârșită. Pictorii moderni, cari reînoesc colorile palide și ținuta țepănă a anumiților pictori primitivi, nu au nici o idee despre izvorul din care se inspiră, și cred atât de tare în originalitatea lor, încât, dacă

nu desăvârșia un distins măestru această formă artistică, ne alegeam din ea numai cu părțile naive și subordonate. Aceia, cari după modelul unui măestru renumit își acoper pânzele cu coloare violetă, nu mai văd natura în violet, ca înainte cu 50 de ani, dar sunt sugestionați prin deosebita influență personală a măestrului, care pe lângă toată această extravagantă a știut să-și câștige un mare prestigiu. Și pe toate terenele culturale se găsesc cu ușurătate astfel de exemple.

Din cele spuse se vede, că la nașterea prestigiului contribuiesc factori număroși. Unul dintre aceștia, și anume, cel mai însemnat, a fost totdeauna *succesul*. Fiecare om, care are succes, fiecare idee, care se impune, câștigă prin aceasta recunoașterea. Dovadă, că succesul e temelia cea mai esențială a prestigiului o avem în faptul, că prestigiul dispare deodată cu succesul. Eroul primit seara cu entuziasm din partea mulțimii, dacă a dat peste noapte de vre-o nenorocire, e batjocorit dimineața de aceeași mulțime. Cu cât mai mare a fost prestigiul, cu atât mai vie e reacțiunea. Mulțimea vede atunci în eroul poticnit pe unul, care nu e cu nimic mai mult decât ea, și-și răzbună pentru faptul, că s'a plecat în fața unuia, care nu-i este cu nimica superior. Robespierre avea un prestigiu colosal de mare, atunci când a ordonat să fie decapitați colegii sei și un număr mare de contemporani. Dar cum a pierdut puterea, a pierdut și prestigiul, și mulțimea l-a petrecut la locul de pierzare, la ghilotină, cu aceleași injurături, cu cari a petrecut mai înainte victimele lui Robespierre. Credincioșii totdeauna cu furie zdrobesc statuele zeilor lor de mai înainte! Unde nu e succes, acolo prestigiul dispare de sine. Prestigiul se mai poate apoi și tot, prin combatere, dar mai încet. Prestigiul, care poate fi combătut, nici

FOIȘOARĂ.

Ziaristica bisericească la Români

de Onisifor Ghibu.

(Urmare).

Cel dintâi rod al ostenelelor lor împreunate a fost edarea unei reviste bisericești, care să încerce a alunga din biserică întunerecul de veacuri, cu care lumea nouă nu se mai putea împăca de loc. La sfârșitul anului 1838 (18 Decembrie) ei și tipăresc și răspândesc pretutindenea o „*Înștiințare*”, care aducea vestea că în Buzău se va tipări, începând cu anul 1839 o foaie pentru publicul mare al cărei caracter va fi cu totul deosebit de al altor foi eșite până atunci la noi. Înștiințarea spunea simplu, fără nici o podoabă și fără mari pretenții: „Supt însemnății cu începerea anului viitor voesc să dea la lumină o foaie religioasă și morală sub numele de mai sus (*Vestitorul bisericesc*). Un număr de gazete politicești ce avem acum, pot mulțami dorința de cetit a publicului cetitor de o parte. O foaie de colorul acesta ni-a lipsit; de aceea supt însemnății socotesc, că întreprinderea aceasta să nu fie fără vreme și se linguesc cu nădejdea, că foaia lor va fi binevenită înaintea publicului iubitor de cetire. Vestitorul va cuprinde: povestiri, anecdote, sentenții și tot felul de articole religioase și morale, și alte înștiințări din lăuntru și din afară cari se ating de sfera ei, ori au raport cu sco-

pul, care și l-a pus: de a hrăni duhul religios și moral, ce a caracterizat totdeauna nația românească. Prețul: un galben împărătesc. Ca adaos vor apărea și „*Meditații religioase*!”

După această înștiințare, la 7 Ianuarie 1839, iese întâiul număr al revistei anunțate, tipărit pe o hârtie poroasă și cu niște litere tocite, în tipografia episcopescă, al cărei director era Dionisie. Acest număr era tocmai cum se putea aștepta în urma înștiințării prealabile: fără nici un articol de actualitate, începea deadreptul cu tratate despre „sf. scriptură, despre feciorie, despre norocire, despre datoria tinerilor” etc., articole cari toate făceau impresie a fi traduse din limbi străine. Cu toate acestea noua revistă a făcut o impresie bună. Presa politică și literară a primit apariția ei cu vorbe de laudă și îmbărbătare. *Curierul literar* (nr. 12, 1839) vestea cetitorilor săi într'un articol despre „*Gazetele românești*” următoarele cu privire la noua revistă religioasă: „La Buzău, sub redacția Sf. Sale părintelui D. Romano și a D. Munteanul s'a întocmit o foaie periodică intitulată „*Vestitorul bisericesc*”. Nu puțin folos se va pricinui prin această foaie în mijlocul clerului cum și fiecăruia Român. Pe lângă această foaie se va alătura în supliment și scrierea intitulată „*Meditații religioase*”, din care s'au publicat două prin „*Curierul de ambe sexe*” și altele prin „*Muzeul național*”. Numărul întâiu al acestei gazete religioase recomandă mult pe redactorii ei”. Această notiță de laudă a reproduș-o apoi și „*Gazeta de Transilvania*” din Brașov în numărul 7 din

1839, iar *Albina românească* anunță și ea (nr. 9, 1839) apariția acestui nou organ de publicitate.

Numerele cari au urmat după numărul prim nu s'au depărtat nici ele de programul fixat și de felul cum era redactat numărul cel dintâi; și ele cuprind aceleași materii, dând abia din când în când „și alte înștiințări din lăuntru și din afară”. Articole ca: „luna Maiu, rețetă împotriva nehotărârei, priverilestea naturii sub osebite forme, despre neunire, despre trebnințele omului, despre gândirea la mâne, etc.”, cari erau toate ca nește ecouri șterse ale unor scrieri străine, erau urmate foarte rar de câte o cuvântare de a lui Eufrosin Poteca, în care se preamărea Domnul Țării, Alexandru Dimitrie Ghica, la ziua lui, sau la ziua aniversării suirii lui pe tron, sau câte un articol ca acela despre „groaza ce se face împotriva creștinilor din Madagascar”.

Pentru biserica românească noua revistă nu aducea nimic nou, nimic de interes mai mare.

Dar oricum ar fi fost această revistă, începutul era făcut, ogorul era destelenit și cu timpul s'ar fi putut lucra și mai mult și mai bine. Indolența clerului n'a permis însă multă vreme o astfel de încercare de a lumina; preoțimea fără nici o cultură era departe de a înțelege rostul unei astfel de publicații și de a o sprijini.

¹⁾ La 1871 Dionisie Romano, care la acest an era episcop la Buzău, scoate în tipografia episcopescă de acolo un volum de „*Principii generale de înțelepciune și datorii preoților*”. Ele sunt extrase din *Vestitorul bisericesc*, anul 1839 nr. 19—27.

nu e prestigiu de altcun. Zeii și oamenii, cari au știut să și conserve prestigiu, nu au admis și nu au suferit nici o combatere. Cel ce vrea să fie admirat din partea mulțimii, trebuie să stee totdeauna la o anumită distanță dela mulțime!

Amânarea recrutărilor. Ministrul de honore, generalul Hazai, a încunostințat municipiile prin o circulară, că în anul acesta recrutările nu se vor face, ca de obicei, în lunile Martie și Aprilie, ci mai târziu, după ce va fi votat din partea parlamentului contingentul de recruți.

Noul ministru de culte. Eri, Joi, a apărut în monitorul oficial din Budapesta numirea contelui Zichy János de ministru de culte și instrucțiune publică. Jurământul de fidelitate îl va face noul ministru Luni, ori Marți, în prezența prim-ministrului Héderváry, și apoi imediat va lua conducerea ministerului de culte și instrucțiune publică.

Partidele maghiare în fața alegerilor.

Partidul guvernului, partidul național al muncii, deși nu e organizat încă pretutindenea, stă gata de luptă în toate cercurile electorale. Candidații sunt designați pentru fiecare cerc, iar de celelalte va griji dl Jeszenszky, secretarul de stat, încredințat cu conducerea alegerilor.

Dintre partidele din trecut, reprezentate în parlament, cum știm, partidul constituțional, condus de contele Andrássy, s'a dizolvat, și o parte mare dintre deputații cari i-au aparținut a trecut în partidul nou al guvernului, iar partidul popular asemenea e pe cale de a se dizolva, dacă nu de voe, apoi de silă, din simplul motiv, că nu mai are trecere în țară.

Rămân deci, pentru a se lupta cu candidații guvernului, partidele independente, ale lui Kossuth și Justh, apoi naționalitățile, și partidul nou al social-cresștinilor din Ungaria.

Partidul lui Kossuth încă nu a început cu agitațiile prin cercurile în cari vrea să-și ducă la biruință oamenii și principile, dar își va desvăli steagul în curând. Partidul lui Justh însă a adresat „națiunii” un manifest, plin de promisiuni frumoase, și Justh și-a început și apostolia, prin cercurile de alegere, propagând ideile sale și agitând pentru oamenii săi.

În manifestul pe care l-a adresat Justh „națiunii” se vorbește și despre votul universal, spunându-se următoarele:

„Partidul nostru — zice dl Justh — a stăruit pentru votul electoral, universal și egal, încă înainte de ce chestia aceasta ar fi fost adusă în discuție de către Maj. Sa. Zeci de ani a luptat pentru realizarea acestui vot. Durere, rigiditate și dorul de a parveni al partidelor 67-iste au zădărnici ori ce progres pe acest teren. Înainte cu patru ani, partidul independent s'a aliat cu celelalte partide, primind guvernul, mai ales din motivul, ca să realizeze votul universal. Alcătuirea proiectului de lege și-au rezervat-o con-

ducătorii partidelor 67-iste. Durere însă, partidul 48 ist s'a înșelat și în chestia aceasta, fiindcă au trecut, nu numai cei doi ani fixați înainte pentru coaliție, ci au trecut aproape 4 ani, și reforma nici astăzi nu e introdusă... Partidul independent a declarat cu toate prilejurile, că în ori ce clipă e gata să-și dea concursul pentru introducerea votului electoral universal și egal. În chestia aceasta însă partidul condamnă introducerea pluralității, care e o violare a principiului egalității politice și oferă favoruri numai oligarhiei și plutocrației. Partidul independent condamnă în același timp toate tendințele retrograde ce se manifestă pe terenul acestei reforme — în interesul unui sistem politic corupt, care întotdeauna s'a bazat pe sprijinul naționalităților și și-a câștigat partizani prin corupție și volnicie. Această politică n'a voit să statornicească pacea națiunii și ordinea publică de stat, cum și alipirea sinceră către statul ungar a tuturor cetățenilor de ori ce limbă — introducând instituții corăspunzătoare, — ci a încercat să câștige naționalitățile printr'o administrație coruptă și un sistem bine organizat de agenți electorali. Chiar de aceea stăruim, ca votul electoral universal egal și nemijlocit, să se introducă fără amânare...”

Vor fi poate oameni, cari vor da crezământ acestor vorbe goale; cei mai mulți însă credem că-și vor pune întrebarea astfel: De ce stăruie dl Justh acum, ca să fie introdus votul universal, și de ce nu a stăruit câtă vreme a stat la putere, când îi era foarte ușor să facă lucrul acesta? Și de ce nu s'a despărțit dl Justh de Kossuth atunci, când a declarat acesta, că nu e aderent al votului universal și egal, ci primește pluralitatea lui Andrássy?!

Dela cei ce au fost puși în poziția de a face votul universal, și totuși nu l-au făcut, cu toate că vreme destulă au avut, să nu l' mai aștepte deci nime!

În mod simpatice se prezintă partidul nou al social-cresștinilor, înființat probabil cu intențiunea, de a fi în Ungaria aceea ce e în Austria partidul lui Dr. Lueger. Acest partid a ținut întrunire mare în Zsolna, în Slovăcie, unde a spus pe larg programul și intențiile partidului, conducătorul seu, deputatul dietal Dr. Alexandru Giesswein. A spus în fața unui public imens de mare, că nu vrea război ci pace. Vrea pace între clasele sociale, acum toate înarmate la luptă una în contra celorlalte. În lupta aceasta partidul social-cresștin vrea să introducă pacea evanghelică, pentru a se curma lupta. Partidul consideră de frați pe toți cetățenii patriei, fără deosebire de limbă și lege.

Partidul pretinde executarea cinstită a legii de naționalități, și de convingerea, că estinderea drepturilor politice va ridica numai spiritul patriotic. De aceea cere, ca nime se nu fie restrâns în drepturi, ori despoiat de ele: cere dreptul de vot universal, egal, direct și secret.

Vorbirea dlui Giesswein, precum și a fostului deputat dietal Zmeskal, care a vorbit slovacște, a fost primită cu mare însuflețire.

Partidul va pune candidați în mai multe cercuri electorale, cu poporațiune slovacă, în cari până acum au fost aleși deputați din partidul popular. Se crede că acesta va fi partidul viitorului, al cărui șef are să fie contele Zichy Janos, ministrul de culte.

O rectificare.

Primum scrioarea următoare:

Stimate Dle Redactor! În foisoara „Telegrafului Român” (nr. 17/1910) publicând ca epilog al studiului D-Voastre „Încercări de împăcare” unele lămuriri, esate și autentice” asupra memorandumului înaintat de Barițiu, Măcelariu și Dr Rațiu, ministrului president Lonyay, se constată, că întreagă această acțiune politică „nu i-a fost la gust” mitropolitului Șaguna, și de aceea n'ar fi voit să participe la conferința politică din Blaj.

În cele următoare îmi iau voe a comunica cuprinsul epistolei, ce a adresat Șaguna mitropolitului Vancea în 28 Aprilie (10 Maiu) 1872, și din care se poate constata, că lămuririle „exacte și autentice” ale „Gazetei” erau ceva cam tendențioase, cum se întâmplau să fie foarte adeseori între anii 1865 și 1873.

Pe mitropolitul Șaguna nici boala cumplită și stăt de îndelungată, nici lipsa de recunoștință din partea Românilor, nici atacurile vehemente ale ziarelor române pasiviste nu l-au putut îndupleca să rămână indiferent față de vre-o acțiune politică, cât de momentuoasă sau cât de neînsemnată a conaționalilor săi. De aceea vedem, că și la 1872 sprijinește cu cuvântul său acțiunea menționată, lăsând însă de astădată, probabil din cauza sănătății sale prea puțin statornice, altora inițiativa”.

Epistola din chestiune sună astfel:

Escelenția Voastră.

Prea Sfințite Dle Archiepiscop și Mitropolit!

În urma concluzelor conferinței ținute în Sibiu în 23 și 24 Aprilie a. c. de către mai mulți distinși bărbați naționali și a împărțirii comitetului același, precum se vede din aci acelușe patru hârtii, bucuros mă declar, că primesc provocarea acelușe comitet, (câci și starea sănătății mele se vede a fi îndreptată spre mai bine) și mă rog și de Escelenția Voastră a primi confidența, ceea ce conferința susținută o au pus în personalitate și mă însoțită despre începerea inițiativei, căci zilele repede trec una după alta și timpul este suprem a face cele necesarii în folosul mult cercatei națiunii noastre române.

Cu deosebită stimă am rămas în așteptarea retrimiterii hârtiilor împărțite.

Al Escelenției Voastre etc...

Sibiu 28 Aprilie (10 Maiu) 1872.

Așadar, dacă Șaguna la sfârșitul lui Aprilie scria astfel, nu poate fi „exactă” și „autentică” informația Gazetei, că acțiunea menționată nu i-ar fi fost „la gust”. Motivul neparticipării sale la conferința din Blaj trebuie să-l căutăm deci în altă parte. Și îl vom găsi fără multă osteneală. Motivul politic e, că n'a avut destulă încredere în sinceritatea intențiunilor ministrului Lonyay. Iar motivul personal pare a fi pe de o parte împerejurarea, că mitropolitul Vancea nu i-a dat răspuns grabnic la scrisoarea din Aprilie, după cum apare dintr'o epistolă a lui Șaguna către cavalerul Puscariu, căruia îi scrie în 6/18 Iunie 1872 astfel: „am rugat și pe Vancea să mi scrie, ce părere are, căci și lui i-a scris Lonyay; dela carele n'am până acum nici un răspuns”.

Iar de altă parte, până în timpul conferinței din Blaj starea sănătății lui

*) cf. și Dr. I. Lupăș: Mitr. Andrei Șaguna, „monografie istorică”, Sibiu pg. 289 nota 2.

Șaguna nu mai era îndreptată spre bine, cum i se părea în Aprilie, ci se înrăutățise considerabil. În aceeași epistolă din 6/18 Iunie scrie lui Puscariu: „foarte rău mi-a fost săptămâna întreagă înainte de Rusaliu... și mai departe:

„Eu nu mă pot lăsa în nici o lucrare, căci sunt morbos și lesne iritaver, așa încât die kleinsten Gemüths-Affektion îmi face mare stricăre...”

Aceste lămuriri vor fi, în orice caz, ceva mai „autentice”, mai „exacte” și mai acceptabile decât ale „Gazetei”.

Dr. I. Lupăș.

Notă. Adevărul e, că și unele și altele sunt acceptabile. Acestea, ale dlui Dr. Lupăș, se refer la executarea concluzelor votate de adunarea națională din Sibiu, ținută în 23 și 24 Aprilie 1872, adică la întreprinderea pașilor necesari, ca Românilor din Ardeal să li se permită ținerea unui congres național-politic, — acțiune, în fruntea căreia mitropolitul prin adrese speciale au fost rugați să se pună, — iar cele din „Gazeta” se refer la pertractările pe cari le-a avut mitropolitul Vancea cu Lonyay. Despre aceste pertractări se spune, că nu au fost „la gust” lui Șaguna, ceea ce e adevărat, pentru că n'au fost la gust nici altor politicieni mai de seamă de pe atunci ai Românilor. Am văzut doară cum V. Babeș l-a numit în „Albina” pe Lonyay după adevăratul său nume: „șarlatan”, și cum și-a exprimat mirarea, că și oameni de frunte „pot fi păcăliți de domni mari”, dacă nu au rutină în politică. Șaguna avea rutina necesară, de aceea el n'a dat nimica pe vorbele vicleanului Lonyay, cum a dat — Vancea, omul cel „nou în arena politică”, cum spunea „Gazeta”.

E vorba deci de două acțiuni politice deosebite, una pusă la cale de comitetul ales din partea adunării naționale din Sibiu, care decretase activitatea și participarea Românilor din Ardeal la alegerile pentru dietă, însă cu rezervele, că asupra întrebării, dacă eventualii deputați români, aleși în Ardeal, vor avea să intre în dietă, ori nu, precum și cu privire la postulatale Românilor ardeleni, deci cu privire la programul politic, cu care vor avea să intre deputații lor în dietă, — are să se pronunțe congresul național, a cărui convocare mitropolitul român au fost rugați să o esopereze, și alta, cea de împăcare cu prim-ministrul Lonyay, în fruntea căreia a stat mitropolitul Vancea. Acțiunea primei Șaguna i-a dat tot sprijinul. Nu numai a scris scrisoarea de sus, dar a și trimis pe Paul Dunca și pe Constantin Stezar anume la Blaj, ca să invite pe Vancea la cooperarea, care i s'a și promis. Dar de acțiunea a doua Șaguna a rămas străin, întâiu pentru că, ca politician consumat, că ea nu va da nici un rezultat real, cum de fapt s'a și întâmplat, al doilea, pentru că ținea, că asupra gravamenelor și postulatelor Românilor din Ardeal, nu câteva persoane, ci totalitatea lor, congresul lor național este chemat a se pronunța.”

*) Cumcă nu i-a fost lui Șaguna „la gust” felul cum s'au inițiat încercările de împăcare cu Români din Ardeal, se vede din următoarele cuvinte, adresate prin ziarul nostru (nrul 46 din 1872) celor invitați să negocieze cu guvernul lui Lonyay: „Desemnărilor bărbați le dorim, ca să se afle la înălțimea chemării lor, — de cumva sunt chemați a negocia cu guvernul, — cugetând, că fiascul ce l'ar face ar fi de cea mai mare intensitate. El ar înclina pe zeci de ani națiunii calea, și poate pe secol, și ar provoca detrimentele cele mai mari asupra Românilor și asupra patriei peste tot”. Și fiascul a urmat, dar Șaguna n'a fost implicat în el!

Pentru aceasta trebuia îndelung pregătită.

Bazată pe puterile unora din clerul de sus și pe simțământul de jertfă al fondatorilor ei, această revistă a tăn-jit între împrejurări nu tocmai de invidiat, doi ani întregi, după cari a încetat de a mai apărea.

Suplimentul de Meditații religioase îl dădea G. Munteanu, unul dintre cei mai vechi traducători la noi. Și aceste meditații erau niște traduceri după nemțește a unei cărți pe cât de răspândite pe atât de bune, care la apariția sa a provocat o senzație deosebită în Austria. Cartea intitulată: *Stunden der Andacht zu Beförderung wahren Christenthums und häuslicher Gottesverehrung*, care cu toate că în Austria a fost interzisă pentru motivul că ar cuprinde idei nefavorabile pentru statul austriac, merit a-și schimba foarte adesea fața și destinele, a ajuns în scurtă vreme foarte multe ediții*) și s'a răspândit pretutindenea ispitind cele mai alese suflete. Munteanu a tradus și el mai multe din acele meditații nemțești și a publicat chiar două volume întregi (Buzău 1839 și 1840)².

După încetarea celei dintâi reviste bisericești, ambii ei redactori și-au concentrat întreaga activitate în jurul

*) Din nenumăratele ediții ale ei cunosc trei: ediția a VII Reutlingen 1819, ediția a XIII Aarau 1829 și ediția a XV Aarau 1831.

²) Barițiu zice (I. c.): „Tomul al II-lea nu-mi aduc aminte ca să-l fi publicat, pentru că mi-se pare că cu același avuse mari dificultăți, de care însă nu avem să ne prea mirăm, pentru că în acelea timpuri una carte cum este „Stunden der Andacht”, în Austria era oprită peste tot”. — Barițiu s'a înșelat, căci a apărut, de fapt, și volumul II-lea.

altor chestiuni importante. Blajinul Munteanu pregătește alte traduceri: la 1842 apar, „Suferințele lui Werther”, de Goethe, iar mai târziu, în anul de vijelie 1848 el surprinde lumea cu „Urmarea lui Cristos” de Toma a Kempis, iar mai târziu cu traduceri opurilor lui Tacitus. Colegul său Dionisie Romano, era de asemenea un iscusit traducător, cere știa totdeauna ce să aleagă din literaturile străine. În 1848, an în care și el are un rol însemnat, el se face interpretul unor idei, cari în Franța anului 1830 răsturnaseră o întreagă stare de lucruri spre a o înlocui cu alta nouă și cari nu încetaseră a agita spiritele liberale din memorabilul an 1848.

În anul 1848 Dionisie traduce „Cuvintele unui creștin”, ale abatelui francez Lamennais, care unia în aceste cuvinte spiritul liberal al vremurilor nouă cu curentul romantic, și care cu cuvinte aspre, ori adevărate și îmbărbătătoare, de ale vechilor proroci unite cu ale prorocilor vremurilor nouă in via sufletul adormit al conaționalilor săi. „Pruncul român” face cărticelei traduse de Dionisie o reclamă strașnică, numindu-o „cel dintâi product al tiparului liber” — și cu aceasta noul crez dobândia o în-doită importanță chiar și pentru aceia dintre oamenii țării, cari cetiseră încă cu 15 ani înainte cartea, la apariția sa în Franța.

Această cărtică revoluționară făcu însă, ca Dionisie din motive de siguranță publică, să fie imediat deținut și dus la închisoarea din Văcărești, unde avea să rămână până la liniștirea spiritelor.

Anul 1840 făcuse în țările române în anumite ramuri ale vieții, cu mult mai multe schimbări, de câte se aștepta. Oamenii cu cea mai curată însuflețire fuseseră siliți a lua lumea în cap și în urma lor să lase oameni de mai puțină încredere; diferite funcții — și acestea adesea din cele mai însemnate — fură ocupate în mod vizoriu de oameni mediocri; iar altele erau ținute în vacanță pentru a li se paraliza puterea. Astfel se face, că în 1848 mai multe scaune arhiericești din Principate erau neocupate, — împrejurare care se explică prin faptul că după Regulamentul Organic mitropolitii și episcopii trebuiau să fie aleși de adunarea obștească. Dar acum în urma convenției dela Balta-Liman Adunarea obștească era oprită. Numai după multe chibzuiri și după intervenția Rusiei s'a putut convoca pe 14/26 Septembrie 1850 adunarea electorală constătătoare din 40 de votanți din cea mai înaltă boerime.

Adunarea alese pe Nifon de mitropolit la București, împotriva lui Callinic, care ajunsese numai episcop la Râmnicul-Vâlcei, iar la Argeș pe Clement și la Buzău pe Filotei¹). Dionisie, care după ce scăpă din închisoare, se întoarse din nou la Buzău, știa dinainte că șef al eparhiei lui o să ajungă Filotei, un om cu trageră de inimă pentru carte și cu bune sentimente pentru biserică. Dionisie a simțit că în atmosfera pe care o va crea Filotei se va putea lucra ceva, după dorințele lui.

(Va urma).

¹) N. Iorga: Domnia lui Stirbeiu-Vodă I. 27.

Să nu confundăm deci aceste două acțiuni deosebite: a *cat'viștilor*, sprijinită de Șaguna, și a *pasiviștilor*, față de care Șaguna a rămas rezervat, fiindcă nu îi era „la gust”. Dar nici nu a împiedecat-o, nen-trucă deși personal n'a mers la Blaj, la conferința ținută în 29 Iunie, a numit substitut al său pe Arhimandritul Popea, despre ce a avisat pe Vancea, întrebându-l, dacă îi convine lucrul, și comunicându-i, că și prim-ministrului Lonyay i-a făcut împărțire telegrafică despre aceasta substituție a sa. Vancea însă nu i-a răspuns, și la scrisoarea aceasta face Șaguna aluziune când se plânge cavalerului Pușcariu, că nu-i răspunde Vancea, iar nu la scrisoarea din Aprilie, la care primise răspuns mulțumitor. Vicarul Popea apoi, ca substitut al lui Șaguna, a spus în justificarea sa publicată în „Românul” din București și în ziarul nostru, numărul 91 an. 1872, că de ce n'a participat la conferința din Blaj: din simplul motiv, că învitate a primit-o abia în 28 Iunie, deci i-a fost imposibil să fie în 29 Iunie în Blaj. Acesta e adevărul.

Redacțiunea.

NOUȚĂȚI.

Pentru școală. Adunarea generală de Duminecă a băncii „Victoria” din Arad a votat o sumă de 25 de mii de coroane spre scopul fondului de zidire a școlii aradane de fete.

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu, și subcomisiunile ei, țin ședință lunară în 8 Martie n. d. a. la orele 3, în sala mică a casei comitatense.

Despre Eugen Carada. Ziarul „Universul”, într-o notiță biografică asupra directorului Băncii Naționale și a fruntașului liberal, amintește că răposatul Carada în tinerețele sale a scris versuri și proză. Unele din lucrările sale, cum e de pildă: „Frunzulică, frunzulică verde de stejar, ean vezi dragă mândruțică, ce mai armăsari!” erau populare mai demult în țară. Pe satele noastre se cântă și astăzi, în Banat e foarte răspândită.

Societatea geografică din Roma a distribuit în săptămâna aceasta premiile pe anul 1909. Medalia de aur s'a conferit lui Shaleton pentru călătoria sa la polul sudic. A doua medalie de aur s'a dat lui Peary. Placheta de argint a obținut-o ducel Abruzzilor pentru cercetările dela muntele Caracorum. Membru de onoare al societății geografice italiene a fost ales Nordenskjöld.

Din Săcele ni se scriu următoarele: Duminecă, în 7 Februarie sub conducerea dlui profesor Dr. A. Bogdan ca trimis al comitetului central s'a înființat și în Sătulung cu mare însuflețire despărțământul Asociațiunii. Președinte al despărțământului a fost ales tinărul preot Zenovie Popovici, la stăruințele căruia în aceeași zi s'au înscris 35 de membri. Așteptăm acum, ca cei chemați să arete ce foloase poate aduce înființarea unui despărțământ al Asociațiunii pentru poporul secelean, pentru care mult ar fi de făcut.

În institutul surdo-muților din Timișoara se primesc până la finea lunii Iunie n. curent elevi pentru anul viitor școlar. Se primesc numai copii în etate de 7—10 ani, de pe teritoriul comitatelor Timiș, Torontal și Caraș-Severin. În clasele superioare se primesc și elevi, cari nu sunt muți din naștere, ci mai târziu au auzit. Rugărilor pentru primire sunt a se adresa direcțiunii institutului, în Timișoara, și au să fie provăzute cu următoarele documente: Carte de botez, atestat dela medic, că copilul e surd, atestat dela medic, atestat dela comună despre starea materială a părinților, și revers din partea părinților, că vor plăti regulat taxele necesare. Cei săraci se primesc în îngrijire gratuită, numai de haine au să se îngrijască părinții. Petițiunile pentru primire să se trimită direcțiunii până la 25 Iunie n. Adresa maghiară a institutului e următoarea: *A siketnémák intézete Temesvár.* Direcția institutului dă orice lămuriri mai amănunțite.

*) Arhimandritul N. Popea scrie astfel în numărul 91 anul 1872 al ziarului nostru: „Părintele Arh. și Mit. Șaguna a scris Escel. Sale părintelui Mitropolit Dr. Vancea, că fiind bolnav, substituie în locu-i pe Arhimandritul seu, la ce însă nu i s'a răspuns nimica, ci s'a făcut întrebare la regim, dacă este permisă această substituție, și nici barem despre rezultatul întrebării nu i s'a făcut nimica cunoscut...”

Condamnare. La festivitățile reuniunilor săsești, ținute în vara anului 1908 în Șinca-mare, un student în teologie și filosofie, Alfred Graeser din Mediaș, ținuse o cuvântare, vorbind despre „resistența împotriva tuturor încercărilor de maghiarizare”. Denunțat de un „binevictor”, a fost acuzat pentru agitare. Tribunalul din Ibașfalău l-a achitat. Însă tabla din Muraș-Oșorheiu l-a condamnat la închisoare de o lună și 50 coroane amendă. Curia a aprobat zilele acestea sentința de condamnare.

Biurul de informațiune, în Sibiu, Piața mare, s'a redeschis cu ziua de 1 Martie n. Biurul stă deschis: dela 8—12 a. m. și dela 2—5 p. m.; în zilele de sărbători dela 8—10 a. m.

Leac pentru cancer. Profesorul Rimpoldi dela universitatea din Pavia, a făcut o dare de seamă în cercul colegilor săi asupra rezultatelor obținute în combaterea cancerului (racului). Profesorul întrebuințează un leac nou „jequirity”, care se pregătește din semințele unei plante tropice, cu numele abrus precatoria. Leacul acesta îl vaccinează sau îl folosește ca alifie și, cum pretinde, cu efect escelent chiar și în cazuri grele.

L-au înierat. Făimoasa piesă teatrală „Chantecler” a fost reprezentată de o trupă pariziană sosită în San Remo. Publicul italian a ascultat cu respect primele două acte; însă în actual al treilea și-a perdut răbdarea, și a început să facă sgomot și să fluere pe cotoșul lui Rostand. Piesa s'a jucat cu multă greutate până la sfârșit.

Peary, exploratorul polului a adus la New-York niște pietre meteorice, luate dela eschimoși, cari făceau din ele arme și unelte. O văduvă bogată a cumpărat pietrele acestea aproape întregi de fer, cu o sumă de 200 de mii coroane și le-a dăruit — Muzeului american. (Aviz... și celelalte).

A trăit în trei veacuri. Zilele aceste a răposat văduva Paula Brooks, o americană, care a fost născută în 1797, și prin urmare a trăit în trei veacuri. Moartă în vârstă de 113 ani, n'a suferit niciodată de boale grele, a avut nouă copii, toți trăiesc, și 63 de nepoți și strănepoți. Secretul vieții lungi l-a cuprins în următoarele porunci: „Nu-ți face supărări; mănâncă cel mult de trei ori pe zi; te culcă de timpuriu, și de timpuriu te scoală; și fii totdeauna cumpătat”.

Înșelătorie cu grămada. Din Seghedin se scrie, că poliția de acolo a arestat pe agentul Marcus Rosenthal, care după cum mărturisește însuși, a comis șase mii de înșelătorii în țara întreagă, făcând comande false. În Seghedin are 70 de victime.

Un caz de bigamie curioasă preocupă judecătorii din Messina. Scarinci, slujitor la oăile ferate, își perduse la cutremurul cel mare toată familia. Cerețările făcute au rămas fără rezultat. Scarinci nu și-a mai găsit nici nevasta, nici copiii. I-a înghițit pământul. După un delu de zece luni, bărbatul s'a căsătorit a doua oară. În zilele trecute sosește la gara din Messina o femeie curățioasă, și întreabă de Scarinci. Condusă la casa acestuia, bărbatul era să ametească la vederea femeii sale, pe care o socotise moartă. Ivirea ei neașteptată s'a explicat îndată: Femeia, greu rănită, a fost transportată pe un vas de război, trimis de Rusia în ajutorul victimelor cutremurului, și n'a putut da de știre la cei lăsați acasă, că mai trăiește.

În vederea alegerilor de deputați în dietă, un ziar din provincie publică următorul anunț: „Un cörtez (agent electoral), care în specialitatea sa posedă cele mai bune calități, cunoscând perfect limba poporului, afară de aceasta știe bine și este bătaș escelent, își recomandă serviciile cu prilejul alegerilor apropiate. A se adresa la șol.” — Mai actual nu se poate.

Prinos în memoria Adelinei Tăslăuanu n. Olteanu. Împlinindu-se șase săptămâni dela moartea mult regretatei Adelinei Tăslăuanu n. Olteanu, neconsolatul ei soț, dnul Octavian Tăslăuanu în locul obișnuitului parastas a contribuit într-un vecinica odihnă a sufletului răposatei la fondul „Dr. D. P. Baroiu” pentru ajutoarea școlilor fără de lucru” suma de 20 cor. Pentru acest prinos aduce sincere mulțumiri: Comitetul „Reuniunii școlilor români din Sibiu”.

Mulțumită. Institutul de credit și economii „Corvineana” din Hunedoara a dăruit 50 cor. pentru edificarea bisericii gr. ort. din Teliuc tractul Hunedoarei. În numele comitetului parohial dan și pe această cale mulțumită on. direcțiunii și cu deosebire harnicului director Petru Șinea, paroh în Batiz, care mult stăruie pentru ajutoarea bisericilor și școalelor. Jertfa asta fie bine primită în ceruri. Teliuc, la 15 Febr. 1910. Mihail Zăvoian, paroh.

La fondul Victor și Eugenia Tor-dășianu pentru înzestrarea fetelor sărace la inițiativa dlui N. Stoica, cassarul II. al „Reuniunii școlilor români din Sibiu” și din prilejul căsătoriei dlui Octavian Cioflec, fabricant artistic de instrumente muzicale, cu doara Mărioara Roșca ambii din Brașov, oaspeții au dăruit suma de 12 cor. 60 fil. La același fond a mai dăruit Ghiță Babeș, paroh (Sohodol) din prilejul distingerii sale cu brâu roșu, soția sa Maria n. Plotogea și fiul lor Eugen 5 cor., Eftimiu Maniu, paroh în Fântâna, soția sa Ana n. Filipescu și copiii lor Valeria căs. Scubea, preoteasă (Păucea), Mărioara, Cornel, Aurel și Ioan, câte 20 bani sau, cor. 1.40.

Idilă în teatru. În orașelul răsesc Sîzdra a sosit nu demult o trupă de teatru ambulant. Public destul de mare era de față la prima reprezentație. În șirul prim de scaune sedea un bogat negustor de făină. Cam pe la mijlocul reprezentației negustorul se ridică și strigă celor de pe scenă: „Stați nițel! Opriti-vă! Mă simt cam rău; dar am să viu în cinci minute!” Și a ieșit din teatru. Actorii au tăcut surprinși; iar regisorul, care cunoștea pe bogatul negustor de făină, a făcut să cadă cortina. Peste câteva minute omul s'a întors și a aflat cu mulțumire, că piesa nu s'a continuat în absența lui și că are să urmeze de unde a fost întreruptă. La sfârșit, drept recunoștință pentru atențiune, a trimis actorilor un dar de 50 de ruble.

Teatru în Dej. Comitetul parohial gr.-or. român din Dej cu concursul diletanților comitetului filial pentru fondul de teatru român arangează în 6 Martie 1910 st. n. în sala cea mare a Bereriei din loc Teatru împreunat cu Petrecere populară.

Petrecere în Ilia. Inteligența română din Ilia invită la Convenirea socială împreunată cu dans ce va avea loc în 10 Martie st. n. 1910 în localitățile hotelului „Central”. Venitul curat este destinat pentru renovarea bisericii gr. or. române din loc.

Cărți și reviste.

Patru coruri, anume: Arcașul, Ștefan domn cel mare, Călcă Române și Cunoașteți țara?... pentru patru voci de bărbați, aranjate și armonizate de Ioan Vidu. Proprietatea autorului. Lugoj. Prețul coroane 250, plus porto postal 10 fil.

Răvașul nr. 1—2 este închinat aproape în întregime memoriei regretatului canonic Dr. Augustin Bunea, cu articole de V. I. Ghica, Dr. Oct. Isopescu, Nic. Togan, V. Gr. Borgovan, Dr. P. Șpan, M. Străjanu, P. Dulfu, Al. Ciura ș. a.

Antialcoolul, revistă lunară, buletinul „Ligei naționale de temperanță”, nr. 9 din Ianuar 1910 are următorul sumar: Băutura în poezia noastră populară, de D. Ionescu Sachelarie. Din testamentul unui potator de Dr. I. Frey. Apelul dlui N. Mihulin, profesor în Arad. Știri din străinătate de G. Șterba. Cum ajung la sapă de lemn bețivii? Cronică. Glume. — Abonamentul 3 lei pe an. Adresa: La institutul medico-legal, în București.

Revista Democrației Române, nr. 4 din 14 Februar 1910 cuprinde: Viața rurală prin asociații țărănești de I. V. Angelescu. Jurisdicțiunea administrativă. Formarea proprietății mici și mijlocii de I. Florescu. Spre viața de partid de Gh. Diamandi. Distrugerea pădurilor în România de Paul de Coulon. Rolul preotului la sate de Dr. N. Lapteș. Reforma sistemului electoral de G. Teșanu. Gesturi, de I. Heller. Corespondență, etc. Abonamentul 20 lei în străinătate. Călea Victoriei 56, București.

Economie.

Stărpirea insectelor stricăcioase.

Pe temeiul art. de lege XII. din 1894 despre poliția de câmp se orânduiește, că toți proprietarii de pământ și arăndașii sunt îndatorați:

1. ca înainte de a da pomii în muguri, dar cel mai târziu până la sfârșitul lunii Martie, să curețe grădinile, viile, măieristile și pometurile de omidele stricăcioase, să nimicească cuiburile de omide, cauzele fluturilor arzându-le. Tot astfel au să urmeze și față de gândacii de Maiu, când acestia se ivesc în număr mare;

2. să examineze cu băgare de samă merii și altoii de meri aflați în grădini, în vii, pe câmp sau în fânețe, și când vor vedea pete albe lănoase fie pe trunchiul, fie pe crengile pomului ca semn, că pe pom s'a aflat păduchile de sânge, să facă fără zăbavă arătare la primărie, respective la reprezentantul poliției de câmp, care e îndatorat să ia măsuri de estirpare;

3. să nimicească cuiburile de vespi de pe teritoriul proprietății sale;

4. să facă îndată arătare, dacă pe teritoriul comunei s'au ivit muștele columbace; vermele tare (drôt fereg); lăcustele de Marokko, sau italiene; gârgărițele; musca de Hessa cu picioare vârgate; gândacul ghebos (Fruchtkafer); țigărarul (Traubenwickler); omida de pământ și apionul de trifoiu.

5. Indrumarea despre cum să se purceadă la nimicirea acestor insecte se capătă în mod grațiat dela primărie.

6. Ducerea la îndeplinire a acestor orânduiești este cu rigoare controlată, și cei cari nu se vor supune lor vor fi constrânși (siliți) să plătească din al lor cheltueile cu nimicirea ce se va face de autoritatea respectivă, și afară de aceea vor mai avea în înțelesul §-ului 95 al legii să plătească și o pedeapsă de 100 cor. și eventual vor fi osândiți și la închisoare.

Punem la inima celor pe cari îi privește aceste orânduiești.

Sibiu, 27 Febr. 1910.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.”

Pant. Lucuța
prezid.

Vic. Tordășianu
secretar.

Oficială.

Onorații domni preoți, cari nu și-au ridicat încă dotațiunea dela stat pe sem. I/1910 sunt recercați a trimite fără amânare chitanțele — oficiului cassei arhidiecezane.

Poșta redacției.

Dlul I. S. în R. Manuscrisele despre cari ne scrii nu le-am primit. Foaia și se trimite.

Parohului I. L. în M. 1. Chestiunea se poate încerca în defavorul comunei bis., de aceea n'o zgândărești. 2. Lemnele se pot computa în salariul fundamental. Valoarea se statorește după stângini prin o adeverință dela antistia comunală.

Teatru german.

Sâmbătă: *Dollarprinzessin*. Duminecă d. a.: *Walzertraum*, operetă, sara *Wiener Frauen*.

Înainte de nașterea

copilului, tinăra mamă găsește în *Emulsiunea lui Scott* putere nouă și cu puterea nouă și poftă nouă de trai. Efectul rapid și sigur, surprinde și bucură.

1 (330) 5—5

Emulsiunei lui Scott

se mistue ușor și e bună la gust. O încercare vă va convinge, cât de favorabilă e *Emulsiunea lui Scott* tocmai pentru acest caz.

Emulsiunea lui Scott

delațură obuseala la lăptat, înmulțește laptele și dă tinărului pământean o colorare roșie și sănătoasă. *Emulsiunea lui Scott* trece ca emulsiunea model neîntrecută.

Prețul unei sticle originale c. 250. Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil numai cu această marcă — Pescarul — ca semn al garanției și experienței lui SCOTT.

Nr. 104/1910.

[81] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a din comuna **Rotbay**, protopresbiteratul Braşovului, să deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea salariului preoţesc cu ajutor de stat.

Deritorii de a ocupa acest post îndatorăţi a se prezenta în biserică spre a cânta, predica eventual a servi.

Petiţiunile de concurs, instruite conform regulamentului pentru parohii, au să se înainteze la oficiul protopresbiteral al tractului Braşov, în termenul deschis. Braşov, 16 Februarie 1910.

Oficiul parohial în conţelegere cu oficiul protopresbiteral.

Vasile Voina.
protopresbiter.

Nr. 100/1910.

(87) 1—3

Concurs.

Pentru instituirea unui post de capelan cu dreptul de succesiune în parohia de clasa primă gr. or. dela biserica „Sfintei Adormiri” din Braşovul-vechiu, protopresbiteratul Braşovului, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt a 3-a parte din venitele stolare sigure.

Să notează, că orice servicii în şi afară de biserică, capelanul nu poate presta parohiei fără prealabila înştiinţare a parohului local.

Deritorii de a ocupa acest post îşi vor aşterne, în termenul sus indicat, subscrisului oficiu protopresbiteral, cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare la biserică înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a ofiia şi cuvânta.

Braşov, în 9 Februarie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Braşovului în conţelegere cu comitetul parohial concernent:

Văzut:

Braşov, în 14 Februarie 1910.

Vasile Voina
protopresbiter.

Nr. 50—1910.

(80) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Porcurea**, în protopresbiteratul Geoagiului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor preoţeşti.

Cererile pe concurs, instruite conform normelor în vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, în care timp concurenţii — pe lângă observarea prescrierilor regulamentare — au a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare în biserică, spre a cânta şi predica, respective celebra.

Geoagiu-Algyogy, 19 Ianuarie 1910.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geoagiu, în conţelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

378/1910 Föszolg. sz.

[83] 1—2

Pályázati hirdetmény.

Szebenvármegyéhez és a nagydisznódi járáshoz tartozó Porcosedi község jegyzői állására pályázatot hirdetek. Pályázni ohajtok minősítési okmányával és az eddigi alkalmaztatásukat tanúsító bizonyítványokkal felszerelt kérvényeit folyó évi márczius hó 21-ig a nagydisznódi jár. főszolgabirohoz adják be.

Az állás javadalmazása:

1600 korona törzsfizetés. Természetbeni lakás. 200 korona fuvar és napi díj általán. 80 korona kézbesítési díj és 30 kor. általán a marhatörzskönyvvezetéséért.

Nagydisznódi, 1910 évi február hó 25.

Dr. Schuster sk.
főszolgabíró.

Nr. 16 prot. 1910

[84] 1—3

Concurs.

În conformitate cu concluzul comitetului parohial din Mohu dto. 2 Februarie a. c. aprobat prin decisiul consistorial din 11 Februarie a. c. Nr. 1733 So. să escrie cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.” concurs pentru întregirea postului de învăţătoare dela şcoala noastră din Mohu.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar fundamental 1000 Cor. (600 Cor. dela biserica 400 Cor. întregire dela stat) 40 Cor. relat de cuartir şi 20 Cor. relat de grădină. Cuincuenalele să socotese după serviciu neîntrerupt de 5 ani la şcoala din Mohu.

Dela candidate să recere calificăţie şi diplomă pentru lucrul de mână, şi este deobligată fără altă remuneraţie a instrui fetele în lucrul de mână şi a conduce şi supraveghia copii de şcoală în Dumineci şi sărbători la serviciul divin.

Deritoarele a ocupa acest post să-şi înainteze rugărilor instruite cu documentele prescise (diplomă, absolutul ped. atestat de clase civile atestat de botez şi diploma de lucru de mână) subsemnatului oficiu în termenul indicat.

Sibiu, în 16 Februarie 1910.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

Nr. 104/1910 protopresb. [85] 1—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh de clasa a III-a **Noul sasesc** cu filia **Roandela** în protopresbiteratul tractului Sighişoara în conformitate cu ordinul Prea Veneratului Consistoriu Arhidieceşan din 11 Februarie a. c. Nr. 1730 Bis, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în Coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

Concursele împreunate cu documentele prescise § 17 a regulamentului pentru parohii, şi eventual şi cu alte documente recomandatoare sunt a se înainta subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenţii, cu prealabila înştiinţare la acest oficiu — să pot prezenta, până 8 zile înainte de alegere, înaintea alegătorilor în biserică spre a cânta, respective a celebra şi cuvânta, făcând cunoştinţă cu poporul.

Sighişoara 12/25 Februarie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighişoara în conţelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 141/910

[86] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh, devenit vacant prin promovare, în parohia de clasa I. **Nasod (Năsăud)** din protopresbiteratul Bistriţei, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Parohul Năsăudului va fi totodată şi catichetel elevilor ordoxi dela şcoalele din Năsăud.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Ca paroh, cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

Reflecţii la acest post îşi vor înainta concursele, instruite cu documentele cerute de regulamentul pentru parohii, eventual şi cu alte documente recomandatoare şi de calificăţie pentru catichete, în termenul deschis, subscrisului oficiu protopresbiteral în Beszterceze.

Beszterceze, 12/25 Febr. 1910.

Oficiul protopresbiter. gr. or.

Greg. Pletosu
protoprezb.

Dr. Nicolau Ittu
medic

Sibiu, Str. Cîsnădiei Nr. 45 etaj.

Ordinează: 9— $\frac{1}{2}$ 11 şi 3— $\frac{1}{2}$ 5.

(40) 3—3

Nr. 39—1910.

(73) 3—3

Concurs.

În sensul înaltului ordin consistorial din 22 Ianuarie a. c. Nr. 14.885/1909 Pres. se publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de paroh din parohia de clasa a II-a **Ocolişul-mic**, în protopresbiteratul Haţegului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

Deritorii de a ocupa acest post să-şi înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, având a se prezenta — cu prealabila înştiinţare la acest oficiu — înaintea alegătorilor în biserică spre a cânta, respective a cuvânta şi celebra.

Haţeg, în 2/15 Februarie 1910.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Haţeg în conţelegere cu comitetul parohial respectiv.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Nr. 78/910.

[61] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de învăţător dela şcoala noastră din **Buibuc** se escrie prin aceasta din nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

a) Salar 300 cor. din repartitie; întregirea până la suma satorită de lege se va cere dela stat.

b) Cuartir în edificiul şcolii şi lemnele trebuincioase.

Cererile de concurs se vor înainta subscrisului oficiu în termenul sus indicat, îndatorat fiind cel ales a conduce copiii în Dumineci şi sărbători la biserică şi a cânta cu ei la liturgie.

Geoagiu, la 26 Ianuarie 1910.

Oficiul protopresbiteral în conţelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popoviciu
protopop.

Sz. 3842/1909.

[64] 3—3

Feladási hirdetmény.

Szebenvármegyei Alsópián község elad 1910 évi március 22-én d. e. 9 órakor a községi irodában nyilvános szóbeli árverésen a „Parau Senti” illetve „Valea miriori” nevű vágásokban található mintegy 763 m³ haszonfa, 3623 m³ tűzifa, és 654 m³ ág és galyfára illetve 188 m³ tölgy haszonfára és 2940 m³ tűzi és ágfára becsült összes fatömeget.

Kiküldési ár 13587 kor. 70 fill. ill. 3186 kor.

Bánatpénz 1358 kor. — ill. 318 kor. Utóajánlatok nem fogadtnak el. Irásbeli zárt ajánlatokhoz a bánatpénzen kívül még ajánlattevőnek azon nyilatkozata csatolandó, hogy az árverési feltételeknek magát aláveti.

A becsülés és eladási feltételek Alsópián községi irodájában és a szászsebesi m. kir. jár. erdőgondnokságnál betekinthetők.

Szászsebes, 1910. február 11-én.

A j. főszolgabíró
Hanner.

Sz. 3471/1909

[63] 3—3

Arverési hirdetmény.

Szebenvármegye Alsópián község elad 1910 évi Március hó 22-én d. e. 9 órakor Alsópián községi irodájában nyilvános szóbeli árverésen a „Margine” nevű 15—20 éves tölgyesj erdejének 50 k. holdján található mint egy 1600 m. 3-ra becsült összes fatömeget.

Kiküldési ár 5600 kor. Bánatpénz 560 kor.

Bánatpénzzel és béléggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok, melyekben ki van téve, hogy vállalkozó az árverési feltételeket ismeri és magát szoknák aláveti a szóbeli árverés megkezdéséig elfogadta-tuak.

Elkésve beadott vagy szabálytalanul kúldott ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. Szintügy utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek Alsópián községi előjáróságánál és a szászsebesi m. kir. j. erdőgondnokságnál a hivatalos árak alatt betekinthetők.

Szászsebes, 1910. február 11-én.

A j. főszolgabíró:
Hanner.

Nr. 2323/1910.

[88] 1—2

Aviz de târg Timişan.

În anul curent târgul de ţară dela sf. Iosif se va ţinea în Timişoara din 17 Martie până inclusive 21 Martie 1910.

Mânarea în târg a tot felul de vite e permisă de Joi 17 Martie dela 5 oare dimineaţa.

Temesvár, 8 Februarie 1910.

Dela căpitănatul suprem oraşenesc:

Francisc Beé
căpitănat suprem.

Doi băeţi

se primesc ca învăţăcni în franze-laria lui

Petru Moga
Sibiu, strada Poplaci
lângă Parcul oraşului.

(79) 1—3

Un învăţăcel

să primeşte la

Nicolae N. Țintea
comerciant.

Sălişte, com. Sibiiului.

Un practicant notarial

caut cu 1 Aprilie 1910, st. nou. Salar după învoire. Ceice posed limba germană în scris şi în cetit vor fi preferiţi. În curând se va face post de scriitor comunal sistemizat cu salar de 800 coroane anual. De va fi apt poate speră cu siguranţă să fie ales definitiv. Ceice reflectează, să se adreseze subscrisului.

Răchita, la 28 Febr. 1910.

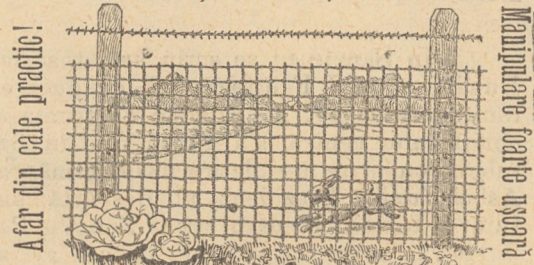
Danil Petraşcu

(92) 1—3

notar cercual.

Garduri colosal de eftine!

Invenţiune sensaţională.

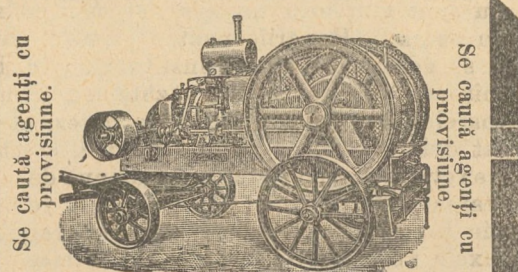
Nenumărate scrisori de recunoştinţă dovedesc perfecţiunea născută a patent. **Impletituri-Hungaria.** Se face născută a patent. me suflată de zine.

Preţul per metru pătrat 30 bani şi mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de gră-tii, impletituri şi gard. de sarmă.
Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

Serviciu eftin, prompt şi conştiţios.
Catalog ilustrat gratuit şi franco.

[29] 3—10

ORIG. „CHRISTOPH“!

Motoarele pentru ulei crud

Benzin, Motoarele cu petrolu si Locomobilele stau azi în primul rând.

Numele „CHRISTOPH“ e o garanţie.

Resultatul unor încercări şi experienţe de 75 ani. Cereţi catalog dela

B. DÉNES, spec. de motoare

Budapesta V., Lipót körút 15.

(89) 1—10

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.**Convocare.**

P. T. Membrii „Cassei de păstrare”, (reuniune) în Săliște, se convoacă la a

XXXVI-a adunare generală ordinară,

conform §. 15 din statutele reuniunii pe Joi în 11/24 Martie a. c., la 2 oare p. m., în sala festivă a școlii gr.-or. române din Săliște, pe lângă următorul

Program:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al Direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecțiune.
4. Stabilirea bilanțului cu 31 Decembrie 1909 și votarea absolutului.
5. Alegerea unui membru în direcțiune cu mandat de 1 an.
6. Alegerea membrilor în consiliul de inspecțiune conform §. 22 din statute.
7. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai consiliului de inspecțiune.

Domnii mebrui, cari doresc a participa cu vot decisiv la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați sunt, în sensul dispozițiilor §. 10 din statute, rugați a-și depune libelele de membru și documentele de plenipotență la cassa reuniunii, cel mult până în 22 Martie a. c.

Din ședința Direcțiunii „Cassa de păstrare”, (reuniune) în Săliște, ținută la 27 Februarie 1910.

(90) 1—1

Direcțiunea.

Active.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1909.	Pasive.
	K f	K f
Cassa	62,078.28	Capital societar 26,000.—
Cambii	805,554.—	Fond de rezervă 100,000.—
Impr. hipotecare	527,361.—	Fondul special de rezervă 19,068.94
Imprum. pe obligațiuni cu cavenți	305,825.—	Fond. de binefaceri 59,440.07
Impr. în C. Curent	665,837.22	Fond. de pensii 16,331.04
Efecte publice și diverse acțiuni	258,164.—	Fond. spital. public în Săliște 42,119.57
Casele institutului	98,500.—	Depun. spre fruct 2,007,016.26
Imprum. din fond. de binefaceri	35,083.31	Depun. în casete de economisire 9,069.96
Depunerea fond. de binefaceri	24,356.76	Reescompt 189,000.—
Depunerea fond. de pensii	16,331.04	Credite de Cont-Curent 269,610.—
Dep. înființând spital public în Săliște	42,119.57	Diverse conturi creditoare 83,558.52
Mobilier	2,448.76	Interese anticipate pro 1909 19,791.21
după amort. de	244.88	Profit net 22,210.29
Diversi debit. și interese res. tante și tranzit.	19,801.80	
	2,863,215.86	2,863,215.86

Spese.	Contul Profit și Pierdere.	Venite.
	K f	K f
Interese:		Interese:
pentru depuneri spre fruct	83,814.66	dela impr. camb. 53,965.31
ptru reescompt	10,911.25	dela impr. hipot. 37,184.81
pentru fondul de binefaceri	923.35	dela imprum. pe oblig. cu cav. 22,018.90
pentru fondul de pensii	716.65	dela imprum. în Cont-Curent 22,502.38
Spese:		dela efecte 10,187.89
salare și bani de evartir	12,444.84	Chirii 3,641.60
marce de prez.	1,540.—	Proviziuni și alte venituri 1,807.63
imprimare, reg., chirie, porto	5,621.20	
Dare:		
directă	3,384.94	
10% după inter. la depuneri	8,381.46	
Amortizări:		
din casele instit.	500.—	
din mobilier	244.88	
din pretenziuni	615.—	
Profit net	22,210.29	
	151,308.52	151,308.52

Săliște, în 31 Decembrie 1909.

Direcțiunea:

Dr. Calefariu m. p., președinte. Dr. Comșa m. p. Dr. Stroiă m. p.
C. Herția m. p. D. Lăpădat m. p. D. Roșca m. p. Petru I. Comșa m. p.
Iacob Steflea m. p. B. Comșa m. p. Ioan Racuciu I. Bârsan m. p.
Iosif Lissai m. p., revizor-expert al „Solidarității”.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune, am examinat conturile prezente, și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

Săliște, în 27 Februarie 1910.

N. Hențiu m. p. președinte. I. Banciu m. p. I. Hociotă m. p. C. Criștiu m. p.

La finea anului 1908 au fost 130 părți de fondare, în anul 1909 au repășit 20 și au intrat 20 membri; la finea anului 1909 au fost 130 membri cu 130 p. de fondare.

Recuizite de scris se pot procura de la **Librăria arhidieceșană**

„NOIANA”,

cassă de economii, soc. pe acțiuni, în Noul-român (Oláh-ujfalu).

Convocare.

Domnii acționari ai cassei de economii „Noiana” societate pe acțiuni, în Noul-Român (Oláh-Ujfal), să invite la a

III-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Noul-Român, 23 Martie 1910 st. n., la 2 oare p. m., în localitatea școlii.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere.
4. Stabilirea bilanțului pro 1909 și fixarea dividendei.
5. Exmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.
6. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.
7. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.
8. Închiderea adunării.

Acei domni acționari, cari, sau în persoană sau prin plenipotențiați voesc a lua parte la adunarea generală, se fac atenți a depune, — conform §. 17 din statute, — acțiunile scrise pe numele lor, precum și actul de plenipotență, cel puțin cu o zi înainte de ținerea adunării, la cassa societății, — pe lângă revers.

(91) 1—1

Direcțiunea.

Active—Vagyon.	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1909.	Pasive—Teher.
	K f	K f
Cassa în numerar — Készpénz	4,208.15	Capital societar — Részvénytőke 42,000.—
Cambii de bancă		Fond de rezervă — Tartalék-alap 4,042.—
Bankváltók	173,253.—	Deposite spre fructif. — Betétek 69,171.89
Impr. hipot. — Jelzálogos kölcsönök	3,660.—	Reescompt — Visszeszámitolás 56,704.80
Mobilier — Főlszerelés	1,200.27	Contul curent creditorilor — Hitelezők folyó számlája 131.66
10% amort. — 10% leírás után	120.02	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok 37.26
Acții — Részvények	200.—	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok 5,479.92
Cont-curent — Folyó számla	1,167.20	Profit net — Tiszta nyereség 6,000.07
	183,567.60	183,567.60

Eșite—Kiadások.	Contul Pierdere și Profit.	Intrate—Bevételek.
	K f	K f
Inter. după depun. — Betéti kamatok után	5,122.01	Interese: — Kamatok: dela cambii escontate — leszámitolt váltók után 12,826.12
Inter. de reesc. — Visszeszámitolási kamatok	4,134.95	dela imprumuturi hipotec. — jelzálog kölcsönök után 42.58
Spese de birou — Irodai költségek	624.43	dela întărz. — késedelmezésektől 2,707.17
Salare — Fizetések	1,200.—	Proviziuni — Jutalékok 3,766.96
Mărci de prezență — Jelenléti díjak	593.25	
Chirie — Házbér	125.—	
Contribuț. de stat și com. — Állami és községi adó	1,088.53	
10% la int. de depun. — 10% betéti kamatok után	320.89	
Competință — Illeték	13.68	
10% amortizare din mobilier — 10% főlszerelési törlesztés	120.02	
Profit net — Tiszta nyereség	6,000.07	
	19,342.83	19,342.83

Noul-Român (Oláh-Ujfal), în 31 Decembrie 1909.

Membrii direcțiunii: — Az igazgatóság tagjai:

Aurelian Negruțiu m. p., preș. dir. Alexandru Comșa m. p. Ioan Giurca m. p.
Alexandru Bugner mp. Aurel Oprean mp. Lesman Arnold mp. George Boeriu mp.

Subsemnatul comitet de supraveghiere, am examinat conturile prezente, și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele. — Alôlirott felügyelő bizottság jelen számlákat megvizsgálta és a könyvekkel teljes összhangzásba találta.

Membrii comitetului de supraveghiere: — A felügyelő bizottság tagjai:

Lazar Cocos m. p., preș. Iosif Streza m. p. Ornstein Maier m. p.
Vasilie Aron m. p. Ioan Gliga m. p. Dr. Moldovan George m. p.

Prăjituri pentru ceai

precum și

Cakes și Piscote**Pesmet de Karlsbad, Pojon și pentru copii**

se află în mare asortiment la

I. Ioan Keil

Sibiu, Piața mare 11.

Trimiterile prin postă se execută franco.

(21) 5—10

Picăturile de stomach ale lui Brády

cu
Maica Domnului de Mariazell
ca mareă de scutire

de aceia numite „Picături de stomach de Mariazell”, sunt probate în decurs de 30 ani și aflate ca cel mai bun mijloc contra ori ce fel de greutate la mistuire, arsură în stomach, constipație, dnrere de cap și stomach, colică, insomnie, anemie și gălbănare etc. Se găsește în farmacii cu prețul — 80 bani și C. 1.40. 6 sticle cu C. 5.— 3 sticle duble C. 4.50, trimite franco fabricantul C. Brády, farmacia „La Regele Ungariei”, Viena I. Fleischmarkt I. Depot Nr. 241. — A fi cu atenție la marca de scutire cu Maica Dului de Mariazell, embeloge roșie și subscriere ca aici pe clișeu. (37) 4—15

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgâr-ciuri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre aceasta. Se capătă gratuit și franco prin (231) 33—52 priv. Farmacia la Lebedă Frankfurt a/M.

Pret redus!

Dela **Librăria arhidiecezană** se pot procura cu preț redus:

Omer, Eliada . . . K 1.60
Chendi, Impresii . K 1.60

Compoziții românești de Tiberiu Brediceanu.

Doine și cântece.

(Voce și piano.)

CAIETUL I.

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Bădișor depărțitor.
Spune mândr' adevărat.
Vai, bădiță, dragi ne-avem.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne, luna 'n nor.

CAIETUL II.

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit ca mine nu-i.
După ochi ca murele.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc.
Trageți voi boii
Cine n'are dor pe vale.

Jocuri românești.

(Piano solo)

CAIETUL I.

Lugoiana.
Mășarica.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Bran I.
Hora.
Ardeleana (ca în Banat) II.

CAIETUL II.

Ardeleana (ca în Banat) III.
Ardeleana II.
Pe picior II.
Țarina.
Învărtita I.
De doi.
Ardeleana III.
Brău II.

CAIETUL III.

Brău III.
Hățegana.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Învărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudeana) IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.
Brău IV.

Prețul unui caiet: cor. 4.—
fr. 5.—

De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general:

Librăria arhidiecezană Sibiiu (Nagyszeben).

La NAGYENYED
Com. Alsófehér

se adresează, cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, pueți, etc.

Vițe altoite

(calitate superioară)

viță europeană și americană cu și fără rădăcini.
(Catalog instructiv la cerere gratuit).

FISCHER & Comp
Pomi Viliicultură

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recuise de
metal și prapore.

Recomandă: **Feloane**, ornate pentru **Diaconi**, **Patrafire**, **Prapore**, **Steaguri** pentru societăți, **Baldachine** etc. confecționate exact după ritul gr.-ortodox, apoi **Potire**, **Cruci**, **Cădelnițe**, **Candile**, **Discuri**, **Stea**, **Copie**, **Lingurițe** și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiiu,

de unde obiectele sus numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană (103) 50—52 se execută și încassările numitei firme.

Prima fabrică ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel

și

lăcătușerie de artă și construcție.

E. Purece

Sibiiu — Nagyszeben
Strada Faurului Nr. 19.

(22) 6—10

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin“
Budapesta, VI., Váci-körút 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede!

O să mă înec de această tusă rea!

Se găsește în Sibiiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummier, Carol Prissel, Au- (345) 22—26 gust Teutsch; în Sebeș la: Vilhelm Lederhilger, Ludwig Binder, farmacii.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în- dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt re- comandate (302) 27—52

Clopotele găurite

o invenție proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca fi- gura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai lim- pede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru face- rea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopo- telor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

Fabrica drezdană de motoare societate pe acții.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

MOTOARE ȘI LOCOMOBILE

cu

Benzin, ulei crud, gaz, petrolu,
precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltueli de mănare:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositar general:

IGNACZ GELLÉRT & COMP.

Budapest, Teréz körút 41. Telefon 12—91.

Garanție foarte bună. Condiții de plată favorabile.

(329) 18—20

